

Handelingen I

Grenzeloos

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2007/2008, nr. 9

Bijbelstudie: Handelingen 1 t/m 4

Inleiding

De auteur van dit boek kwamen we tegen als schrijver van het Lucasevangelie. Hij stond in nauwe relatie tot Paulus (zie o.a. Kolossenzen 4: 14 en 2 Timotheüs 4: 11). We zien dat Lucas nadrukkelijk aangeeft waar hij persoonlijk getuige was van de gebeurtenissen (vanaf Troas: vergelijk 16: 6-8 met 10-11). Dat bemerk je ook in de meer “afstandelijke” beschrijving van de voor Lucas wat onbekende wereld van Palestina en de uitvoeriger tekening van de voor hem bekende wereld van Syrië, Turkije, Griekenland en Rome. Ook dit boek is opgedragen aan Theofilus, met dezelfde stijl als het evangelie (Lucas 1: 1-4).

Lucas geeft in de keuze van zijn materiaal en in de vorm van te boekstelling ook nu een duidelijke boodschap mee. Programmatisch is 1: 8 “Maar wanneer de Heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde”. Het gaat dus om het getuigenis over Jezus in de kracht van de Heilige Geest. Dat begint in Jeruzalem (hoofdstuk 1-8), daarna in de rest van Juda en Samaria (hoofdstuk 8: 4 – 11: 18), vervolgens gaat het verder de wereld in. Rome (hoofdstuk 28) is niet “het uiteinde van de aarde”, maar wel het centrum van de toenmalige wereld. Van daaruit zou het “automatisch” heel de “wereld” bereiken.

In de eerste hoofdstukken is Petrus de hoofdpersoon (geflankeerd door Johannes, Stefanus en Filippus), vanaf hoofdstuk 13 domineert Paulus het beeld (geflankeerd door o.a. Barnabas). Petrus en Paulus zijn in de tekening van Lucas parallelfiguren die elkaar aanvullen in een fundamentele eenheid.

De Heilige Geest speelt een centrale rol in Handelingen. Vijf keer komt hij met een bijzondere openbaring van zijn kracht op leerlingen neer (2: 1-4, 4: 31, 8: 14-17, 10: 44-48, 19: 1-7). Belangrijk is het om op te merken dat dit telkens te maken heeft met “grensovergangen”. In hoofdstuk 2 zien we de fundamentele uitstorting van de Geest waarvan velen (vooral Joden) uit allerlei volken, talen en naties getuige zijn. In hoofdstuk 4 zien we m.n. de kracht om in het vijandige Jeruzalem te getuigen van Christus. In hoofdstuk 8 is het een getuigenis, dat de Geest ook aan Samaritanen gegeven is en in hoofdstuk 10 zelfs aan heidenen! Dit bezegelt ook de discussies over de vraag naar de wettigheid van de doop (10: 47, 11: 16-18). In hoofdstuk 19 is het een teken voor groepen aanhangers van Johannes de Doper die nog twijfelden over Jezus: Hij is het die met de Geest doopt, degene over wie Johannes gesproken had!

Opvallend zijn ook de tekenen die de Geest doet via de leerlingen van Jezus (o.a. 2: 43, 5: 12-16, 6: 8, 8: 6-8, 9: 40-42, 19: 11-12). Kenmerkend is wat er staat in 14: 3 “Paulus en Barnabas bleven geruime tijd in de stad en spraken vrijmoedig over Gods woord, vol vertrouwen in de Heer, die de verkondiging van zijn genade kracht bijzette door hen tekenen en wonderen te laten verrichten.”

Het boek Handelingen bevat veel toespraken. De historici in de oudheid maakten gebruik van dit middel om iemands gedachten of karakter bloot te leggen, om een situatie te analyseren of om duidelijk te maken wat er op het spel stond. Lucas gebruikt het als een middel om telkens te laten uitkomen wie Jezus is. Telkens terugkerende elementen in die toespraken zijn: a. de Messiaanse tijd die voorgezegd is door de profeten is aangebroken met de komst van Jezus en zijn koninkrijk; b. Jezus heeft zijn leven lang goed gedaan. Hij heeft zijn macht laten blijken. Hij stierf niet allereerst door het complot van zijn vijanden, maar als onderdeel van Gods reddingsplan. Jezus werd opgewekt uit de dood en is door God verhoogd. Hij zal uit de hemel terug komen als rechter van allen; c. De Heilige Geest is uitgestort en wordt gegeven aan ieder die zich bekeert en zijn vertrouwen op Jezus stelt; d. allen die zich bekeren ontvangen vergeving van zonden; de doop tekent het wonder van de redding door het werk van Christus aan het kruis.

Om te beginnen

- ☛ Maak eens een rondje en vertel iets over een zendeling of een zendingsproject dat jou aanspreekt. Probeer de groep duidelijk te maken waarom juist dit werk/deze persoon jou raakt.
- ☛ Wellicht is het een idee om als groep een missionair of diaconaal project (in binnen- of buitenland) te ondersteunen (financieel, gebed, blijken van betrokkenheid). Let op: nu niet langer dan 10 minuten hierover praten, maar een eventuele beslissing wel goed bewaken en uitvoeren!

Bezinning vanuit de bijbel

Lezen Handelingen 1: 8

1. *Bespreek de stelling: "Als je de Heilige Geest ontvangen hebt gaat het getuigen vanzelf."*
2. *Heb jij de Heilige Geest ontvangen? Hoe gaat dat? Zie ook Lucas 11: 13.*
3. *Wat merk je in jouw leven van "de leiding van de Heilige Geest"?*
4. *Bespreek de stelling: "Hét kenmerk van geestelijk leven is verlangen naar groei".*
5. *Wat zou je er zelf aan kunnen doen om te groeien in geloof en toewijding?*

Lezen Handelingen 2: 22-24 en 36-39

6. *Bespreek de stelling: "Ook op Pinksteren gaat het om Jezus".*
7. *Wat kunnen wij leren van de toespraak van Petrus voor ons doorgeven van het evangelie?*

Lezen Handelingen 14: 3

8. *Bespreek de stelling: "De Heilige Geest acht tekenen en wonderen nu niet meer nodig".*

Lezen Handelingen 4: 7-22

9. *Welke dingen maken het voor jou moeilijk om vrijmoedig voor je geloof uit te komen?*
10. *Welke tips kunnen we elkaar geven om te groeien in vrijmoedigheid?*
11. *Welke plaats neemt het gebed voor vervolgde christenen in jouw leven in?*
12. *Bid je ook wel eens voor jongeren die het moeilijk vinden om als christen te leven?*

Lezen Handelingen 4: 23-31

13. *Welke dingen vallen je op in dit gedeelte?*

Om over door te praten

- a. *Bespreek de stelling: "Het is gevaarlijk als de aandacht voor de Heilige Geest ten koste gaat van de aandacht voor Jezus".*
- b. *De Heilige Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt. Welke grenzen kom jij tegen en wat vind je zelf moeilijk te overbruggen?*
- c. *In Handelingen 6: 1-7 komen we groepen gemeenteleden tegen die hulp nodig hadden, maar (een tijd lang) niet gezien/gehoord werden. Wie in onze gemeente ken jij, die "buiten beeld" lijkt te zijn? Wat kun jij (kunnen jullie als groep) voor die persoon (personen) betekenen?*
- d. *Hoe zouden we volgens jou onze gemeente een doelmatiger structuur en organisatie kunnen geven?*

Zingen

Opwekking 167

1. Samen in de naam van Jezus
heffen wij een loflied aan,
want de Geest spreekt alle talen
en doet ons elkaar verstaan.
Samen bidden, samen zoeken
naar het plan van onze Heer.
Samen zingen en getuigen,
samen leven tot zijn eer.

2. Heel de wereld moet het weten
dat God niet veranderd is.
En zijn liefde als een lichtstraal
doordringt in de duisternis.
't Werk van God is niet te keren
omdat Hij er over waakt,
en de Geest doorbreekt de grenzen
die door mensen zijn gemaakt.

3. Prijst de Heer, de weg is open
naar de Vader, naar elkaar.
Jezus Christus, Triomfator,
mijn Verlosser, Middelaar.

Vader, met geheven handen
breng ik U mijn dank en eer.
't Is uw Geest die mij doet zeggen:
Jezus Christus is de Heer!